

تفسیر تحقیقی سوره‌ی شوری

دکتر مائده جعفری
دکتر محمد علی لسانی فشارکی

سرشناسه	: جعفری، مائده، ۱۳۷۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: تفسیر تحقیقی سوره‌ی شوری / مائده جعفری، محمدعلی لسانی فشارکی.
مشخصات نشر	: تهران: فرهوش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۵-۳۵۸-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: تفاسیر (سوره شوری)
موضوع	: تفاسیر شیعه -- قرن ۱۴
موضوع	: Qur'an -- Shiite hermeneutics -- 20th century
شماره افزوده	: لسانی، محمدعلی، ۱۳۳۲ -
شناسه خزانه	: Lessani Fesharaki, Muhammad Ali
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ت ۷۷ ج ۷۶۵ / BP۱۰۲
رده بندی دیویی	: ۲۹۷ / ۸
شماره کتابشناسی سی	: ۳۰۸۶۲۴

تفسیر تحقیقی سوره‌ی شوری

مائده جعفری

ناظر فنی: ساجده مرادی

صفحه آرا: رضا کاوه

طراح جلد: امیر باغدستی

نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰،۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است

آدرس: میدان انقلاب - ضلع جنوب شرقی - ساختمان مترجمان - پلاک ۱۷ - طبقه ۱ و طبقه ۲

انتشارات: ۰۹۱۰۷۸۹۲۷۴۷ - ۰۶۴۰۱۱۶۱

دبیرخانه: ۰۶۴۰۶۳۰۹ - ۰۶۴۹۱۱۷۲۶

دور نگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

www.farhooshpub.com

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۵	فصل اول
۱۵	سوره شناسی سوره ی شوری
۱۵	سوره شناسی
۱۷	آشنایی با سوره ی شوری
۱۷	نام ها و اللفب سوره ی شوری
۱۸	وجه تسمیه ی سوره ی شوری
۱۹	ترتیب سوره ی شوری
۱۹	تعداد آیات
۲۰	تعداد کلمات و حروف سوره ی شوری
۲۰	زمان و مکان نزول سوره ی شوری
۲۲	اسباب نزول آیات ابتدایی، میانی، انتهایی سوره ی شوری
۲۷	فضیلت تلاوت سوره ی شوری
۲۸	خواص و آثار و برکات تلاوت سوره ی شوری
۲۹	تقسیم بندی سوره ی شوری
۳۰	تعداد رکوعات سوره ی شوری
۳۱	نظم‌آهنگ آیات سوره ی شوری
۳۳	فصل دوم
۳۳	ارتباط و تشابه سوره ی شوری با سوره های زوج، مجاور و هم گروه
۳۳	بررسی سوره ی زوج سوره ی شوری
۳۴	هماهنگی ها و تشابه زوج سوره ی شوری وزخرف
۴۳	مقایسه ی سوره ی شوری با سوره ی مجاور آن (فصلت)
۵۱	بررسی سوره های هم گروه سوره ی شوری (حوامیم)

۵۳	ارتباط سوره ی شوری با سوره ی غافر
۶۲	ارتباط سوره ی شوری با سوره ی دخان
۶۶	ارتباط سوره ی شوری با سوره ی جائیه
۷۲	ارتباط سوره ی شوری با سوره ی احقاف
۷۷	فصل سوم
۷۷	محور موضوعی و مضامین سوره ی شوری
۷۷	محور موضوعی سوره ی شوری
۷۸	محتوای سوره ی شوری
۷۹	موضوعات مطرح شده در سوره ی شوری
۸۵	فصل چهارم
۸۵	آراء و نظرات مفسران در تفسیر آیات سوره ی مبارکه ی شوری
۸۵	عظمت وحی
۸۵	آیات ۴-۱
۹۱	آیه ی ۵
۹۶	هدف از نزول وحی
۹۶	آیات ۸-۶
۱۰۷	آیات ۱۲-۹
۱۱۶	پرهیز از اختلاف در تعالیم وحی
۱۱۷	آیه ی ۱۳
۱۲۰	آیه ی ۱۴
۱۲۴	آیه ی ۱۵
۱۲۸	آیه ی ۱۶
۱۳۰	ویژگی های تعالیم وحیانی
۱۳۱	آیات ۲۰-۱۷
۱۴۰	آیات ۲۲-۲۱
۱۴۴	آیات ۲۶-۲۳
۱۵۶	پیروی از تعالیم وحیانی و بهره مندی از رزق الهی
۱۵۷	آیه ۲۷

۱۵۸	آیات ۲۸-۲۹
۱۶۱	آیات ۳۰-۳۱
۱۶۴	آیات ۳۲-۳۵
۱۷۰	آیات ۳۶-۴۳
۱۸۱	آیات ۴۴-۴۸
۱۸۷	آیات ۴۹-۵۰
۱۸۹	اقسام نزول وحی
۱۹۰	آیه ۵۱
۱۹۲	آیات ۵۲-۵۳
۱۹۹	فصل جم
۱۹۹	تفسیر کاربردی سوره ی مبارکه ی شوری
۱۹۹	رابطه ی وحی با زندگی انسان ها
۲۰۲	حروف مقطعه
۲۰۴	اهمیت و جایگاه دعا
۲۰۷	دین جامع و کامل اسلام
۲۰۹	شک مخرب و بی جا
۲۱۱	شتاب های منفی
۲۱۳	ارزش نیت در انجام کارها
۲۱۵	مشورت در اسلام
۲۱۹	انفاق
۲۲۳	روزی انسان ها
۲۲۸	ارزش عفو به هنگام خشم و غضب
۲۳۲	انتقام در اسلام
۲۳۴	دفاع از مظلوم ودفاع مظلوم از خود
۲۳۶	دختر یا پسر بودن فرزند و نازایی
۲۴۳	فهرست منابع و مآخذ

پیشگفتار

«الحمد لمن خلق الإنسان، وآله البيان والتبيان، و أوضح له الهدى و الايمان،
والصلاة على من خصَّ بشرف القرآن، والآثار المحموده الحسان، وآله حجج الرحمان،
المطهرين عن الرجس بنص القرآن».

پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «من قرأ سورة حم عسق کان ممن تصلى علیه الملائكة
و يستغفرون له و یسترحمون»^۱: «کسی که سوره ی (شوری) را تلاوت کند، از کسانی
است که فرشتگان براو رحمت می فرستند و برای او استغفر و آرزویش طلب می کنند» و نیز از
امام محمد باقر (ص) نقل شده است که فرمودند: «و علم حم عسق فی حم عسق»^۲: و
«علم هر چیزی در سوره ی شوری است».

با اندکی توجه به بیانات پیامبر اکرم (ص) و ائمه ی اطهار (ع) به این حقیقت می توان پی
برد که سوره ی مبارکه ی «شوری» از مقام و موقعیتی ویژه و مرتبه ای بس متعالی برخوردار
است و اگر آدمی بتواند با این سوره انس بگیرد و با معارف، مضامین، فضایل و مناقب این

۱. طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، ج ۱۳، ص ۵۵.

۲. صالحی نجف آبادی، عبدالله، فضائل القرآن الکریم و خواص سوره و آیاته، ج ۱، ص ۴۲۶.

سوره آشنا شود، بهره‌های فراوانی در زندگی از آن خواهد برد. همچنین، سوره‌ی «شوری» یکی از هفت سوره‌ی گروه حوامیم می‌باشد که با حروف مقطعه‌ی «حَمِصَق» آغاز می‌گردد.

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «لِكُلِّ شَيْءٍ بَابٌ وَبَابُ الْقُرْآنِ الْحَوَامِيمُ»^۱: «برای هر چیزی مغزی هست و مغز قرآن حوامیم است».

سوره‌ی «شوری» یکی از سوره‌های مهم قرآن کریم است که حول محور وحی سخن می‌گوید. این سوره یکی از هفت سوره‌ی گروه «حوامیم» می‌باشد، و سور «حوامیم» برطبق روایات نقل شده از پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار (ع) از جایگاه والا و موقعیتی ویژه برخوردارند. در این کتاب بن سوره از جهت سوره‌شناسی (قرآن‌شناسی تفصیلی) مورد بحث قرار می‌گیرد. در واقع درسوره‌شناسی سوره‌ی «شوری» به بررسی جایگاه سوره‌ی «شوری» در کل قرآن، محور موضوعی سوره، شأن نزول آیات سوره، خواص و برکات و فضائل تلاوت سوره، ارتباط و هماهنگی‌های سوره‌ی «شوری» با سوره‌های هم‌گروه (حوامیم) و زوج (زخرف) و مجاورش (فصلت)، محتوای سوره و ویژگی‌های خاص سوره‌ی «شوری» و... پرداخته می‌شود و به طور کامل با جنبه‌های سوره‌شناختی، مصادرات سوره‌ی «شوری» آشنا می‌شویم و از این طریق به فهم صحیح سوره، مفاهیم، پیام‌های اصلی و تعیین‌کننده آن راه می‌یابیم. همچنین تمامی آیات سوره‌ی «شوری» با توجه به کتب متعدد تفسیری مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد و آراء و نظرات مفسران شیعه و سنی در طول پانزده قرن در تفسیر سوره‌ی مبارکه‌ی «شوری» بیان می‌شود. و در آخر درس‌های اخلاقی و جنبه‌های کاربردی این سوره در فرهنگ و زندگی فردی و اجتماعی مسلمانان در قالب تفسیر کاربردی سوره‌ی مبارکه‌ی «شوری» ارائه می‌شود، تا از این طریق علاقه‌مندان به قرآن کریم با معارف و حقایق این سوره آشنا شوند.

سوره‌ی مبارکه‌ی «شوری» بسی بیش از دیگر سوره‌های قرآن کریم به مسئله‌ی وحی پرداخته است و آیه‌ی ۵۱ این سوره برجسته‌ترین و شاخص‌ترین و جامع‌ترین آیه‌ی قرآنی در ارتباط با مسئله‌ی وحی است. آشنایی با مضامین و معارف و تفسیر آیات این سوره‌ی مبارکه علاوه بر بالارفتن معرفت و آگاهی انسان‌ها نسبت به مسئله مهم وحی، درس‌های فراوان اخلاقی و اجتماعی اثرگذار در زندگانی مسلمان را دربردارد. اگر کسی بتواند با این سوره مأنوس شود، برکات و بهره‌های فراوان در زندگی نصیبش خواهد شد. این کتاب با عنوان «تفسیر تحقیقی سوره‌ی شوری» پژوهشی است ابتکاری که برخی از حقایق، معارف، ترجمه و تفسیر آیات، پیام‌های زندگی‌ساز بیکران سوره‌ی مبارکه‌ی «شوری» را فراروی علاقه‌مندان به قرآن کریم قرار می‌دهد. امید است در جهت فراهم آوردن زمینه‌ی انس با سوره‌ی مبارکه‌ی «شوری» و جاری نمودن آثار و برکات و بهره‌های فراوان آن در زندگی گامی برداشته باشید. مراد بول حق تعالی قرارگیرد.